

**Приватний навчальний заклад
«Міжнародний коледж еколого-інформаційної безпеки
Центрально-Європейського університету»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

_____ Т.В. Лановенко

« ___ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

Вступного випробування з дисципліни **«Українська мова»**
для вступу на перший курс (зі скороченим терміном навчання)
спеціальностей: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 101 «Екологія»
освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр»
на основі ОКР кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, спеціаліст, ОПС
бакалавр, магістр

РОЗРОБЛЕНО

цикловою комісією загальноосвітніх та
соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від « ___ » _____ 2020 р. № ___

Голова комісії _____

ПОГОДЖЕНО

екзаменаційною комісією для проведення
конкурсного вступного випробування з
української мови

Голова комісії _____ О.К. Дерев'ягіна

РОЗГЛЯНУТО

Приймальною комісією

Протокол від « ___ » _____ 2020 р. № ___

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка.....	3
II. Програмні вимоги вступного іспиту з української мови.....	4
III. Список рекомендованої літератури.....	8

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування з української мови складено для осіб, які вступають на основі ОКР кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, спеціаліст, ОПС бакалавр, магістр для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на підставі чинної програми з української мови для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти.

Під час вступу до Приватного навчального закладу «Міжнародний коледж еколого-інформаційної безпеки Центрально-Європейського університету вступники на основі ОКР кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, спеціаліст, ОПС бакалавр, магістр складають вступний іспит з української мови в письмовій формі у вигляді тестового завдання. Вступник отримує відповідний бланк відповідей для написання вступного іспиту.

На виконання вступного іспиту з української мови встановлено норму часу (в астрономічних годинах) – 1,5 години.

Використання електронних приладів, підручників, навчальних посібників та інших матеріалів під час вступного випробування заборонено.

Варіант вступного випробування включає 18 тестових завдань. Для завдань 1-5 дано чотири варіанти відповідей, з яких тільки одна правильна, для завдань 6-16 дано п'ять варіантів відповідей, з яких тільки одна правильна, завдання 17-18 мають на меті встановлення відповідності.

У бланку відповідей для завдань 1-16 слід позначити символом (×) клітинку на перетині номера завдання і відповідної букви, що вважає вступник за правильну відповідь. У бланку відповідей для завдань 17-18 до кожного рядка, позначеного цифрою, необхідно добрати відповідник, позначений буквою, і поставити символ (×) на перетині відповідних колонок і рядків. При цьому вступник не повинен наводити будь-які міркування, що пояснюють його вибір відповіді.

Відмічання декількох відповідей в одному завданні – це помилка.

Завдання 1-16 оцінюються максимум у 160 балів (за кожну правильну відповідь – 10 балів).

Завдання 17-18 оцінюються максимум у 40 балів (за кожну правильну відповідь – 5 балів).

Бали, отримані на вступному іспиті з української мови, переводяться до значення 200-бальної шкали.

Якщо вступник набрав менше, ніж 100 балів, він до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускається.

II. ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Фонетика.

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ**. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування **у-в, і-й**.

Тема 2. Лексикологія. Фразеологія.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Тема 3. Будова слова. Словотвір.

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.

Тема 4. Морфологія. Орфографія.

4.1. Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви **-а(-я), -у(-ю)** в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та

присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) один, одна;
- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;
- 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

4.8. Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Узагальнення, систематизація, контрольна перевірка знань, умінь, навичок слухачів із пройдених розділів курсу

Тема 5. Синтаксис.

5.1. Словосполучення.

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

5.2. Речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

5. 2.1. Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні.

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

5.2.3. Односкладні речення.

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

5.2.4. Речення з однорідними членами.

Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

5.2.5. Складне речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1. Складносурядне речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2. Складнопідрядне речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

5.2.5.3. Безсполучникове складне речення.

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);

2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Тема 6. Стилїстика.

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко, О. (2017). *Українська література: підруч. для 9 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
2. Авраменко, О. (2018). *Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
3. Авраменко, О. (2018). *Українська література. 5 кл. : підруч. для закл. загальн. серед. освіти*. Вид. 2-е, доопрацьоване відповідно до чинної навчальної програми. Київ: Грамота.
4. Авраменко, О. (2019). *Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
5. Авраменко, О. (2019). *Українська мова (рівень стандарту). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти*. Київ: Грамота.
6. Авраменко, О. (2019). *Українська мова (рівень стандарту). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти*. Київ: Грамота.
7. Авраменко, О., & Тищенко, О. (2018). *Українська мова. Правочис у таблицях, тестові завдання*. Київ: Книголав.
8. Авраменко, О.М. (2014). *Українська література: підруч. для 6 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
9. Авраменко, О.М. (2015). *Українська література: підруч. для 7 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
10. Авраменко, О.М. (2016). *Українська література: підруч. для 8 кл. закл. загальн. серед. освіти*. Київ: Грамота.
11. Заболотний, В.В., & Заболотний, О.В. (2013). *Українська мова. 5 клас : Підруч. для загальноосвіт. навч. закл.* Київ: Генеза.
12. Заболотний, В.В., & Заболотний, О.В. (2014). *Українська мова : підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл.* Київ: Генеза.
13. Заболотний, В.В., & Заболотний, О.В. (2015). *Українська мова : підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл.* Київ: Генеза.
14. Заболотний, В.В., & Заболотний, О.В. (2016). *Українська мова : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл.* Київ: Генеза.

15. Заболотний, В.В., & Заболотний, О.В. (2017). *Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл.* Київ: Генеза.
16. Заболотний, О.В. (2019). *Українська мова і література. Повний курс підготовки до ЗНО.* Київ: Літера ЛТД.